

SASJA JANS; HET VERSCHIL TUSSEN GRIMEUR EN VISAGIST

Als je een vrouw opmaakt als Marilyn Monroe is dat visagie, maak je een man zo op, dan ben je grimeur. Zo ongeveer ligt het verschil tussen grimeur en visagist volgens Sasja Jans uit Sittard, die zelf beide vaardigheden uitoefent.

Sasja Jans is zowel docente grime als visagie. Grime was er het eerst. "Ik heb de opleiding voor kleuterleidster gedaan, maar daar was weinig werk in te vinden. Wat ik écht wilde, was grimeren. Het arbeidsbureau steunde mijn plan en ik vond een opleiding in Arnhem, bij het Gelders Centrum voor Amateurtoneel. Ik volgde daarnaast vele cursussen in binnen- en buitenland, onder andere aan de Kappersschool, een opleiding voor schoonheidsspecialiste en de Maskenbilder Lehrgang in Hagen, de plek waar Duitse collega's doorgaans hun examen doen. Ik volgde verder een visagieopleiding en deed mee aan seminars van Kryolan in Berlijn."

Carnaval

Sasja kreeg meteen het verzoek of ze ook les wilde geven bij het Gelders Centrum voor Amateurtoneel. "Dat deed ik en ik had meteen volop werk. Veel mensen die niet van de toneelacademie kwamen, gingen daar aan de slag en vroegen mij voor de grime. Ik liep een kijkstage bij Toneelgroep Theater, waar toen Piet Ekel, malle Pietje

van Zwiebertje, acteur was. Heel wat klanten van toen zie ik nu op de televisie, in programma's als 'Ook dat nog' en 'Baantjer' en soaps en reclamespotjes." Sasja Jans woonde in Arnhem, maar besloot in 1989 terug te gaan naar haar geboortestreek Zuid-Limburg. "In Arnhem raadde men mij dat af. Er zou geen werk zijn. Dat viel best mee, al associeert men de grime hier nog vaak met carnaval. Natuurlijk is die periode uitstekend voor een grimeur, maar ik werk echt niet alleen met carnaval. Ik werk ook voor revues, maar als die in het dialect zijn, beschouwt men ze ook als een verlengstuk van carnaval. Ik heb een bekende naam in de wereld, maar dat werkt ook beklappend. De mensen denken daardoor dat ik erg duur ben en gaan eerder naar een amateur. En ze denken dat ik het erg druk heb en toch niet geïnteresseerd ben in bijvoorbeeld een amateurgezelschap."

Verskil

"Het begrip visagie is van vrij recente datum. In het Engels noemen ze een visagist én een grimeur een 'make-up artist'. Dat woord zegt alles: het is iemand die alles in huis heeft voor tv, film, foto, toneel, opera en ballet. Iemand die mensen mooi maakt. In het theater maak je ook mensen mooi. Een grimeur daarentegen voldoet perfect aan het Duitse begrip 'Maskenbilder'. Grimeren is creatiever. Je creëert een nieuwe persoonlijkheid en maakt van mensen desgewenst gedrochten, naast het spel met de kleur. Een visagist speelt met kleuren en schaduwen. Je wilt het beste uit iemand maken en dus het mooiste accentueren. Ik beschouw grime en visagie overigens als gelijkwaardig." Sasja doceert beide disciplines sinds 1991 alleen in haar eigen studio in Sittard. "Het is jammer, maar dit beroep is niet geregistreerd. Iedereen kan het uitoefenen, met of zonder opleiding. Mensen denken vaak dat een schoonheidsspecialiste ook een visagiste is, maar in het examen zit maar één make-upopdracht. Visagie is een aparte opleiding." Overigens moeten de lessen van Sasja schuiven voor de praktijk buitenshuis. Sasja werkt onder andere voor

tv-produktie maatschappijen, LI TV, mode- en carnavalscatalogi, reclamebureaus, revues, toneelgezelschappen en tourde een paar jaar geleden met Opera Zuid door het land. Haar eigen werkzaamheden bestaan voor de helft uit grime en voor de helft uit visagie. Ze gaf ook André Rieu adviezen over een Japanse visagiestijl voor zijn Japanse tournee.

Beelden

Een andere aardige activiteit is het bewerken en schilderen van bustes. "Ik maak bijvoorbeeld zelf bustes uit gips, echte afdrukken van het hoofd, en beschilder die dan natuurgetrouw." Voor atelier Agras uit Gemert heeft ze een Christuscorpus volledig beschilderd. "Dat

corpus, hangend aan een kruis, staat nu in San Marcello. Het was alsof ik in een mortuarium werkte. Ik heb er de geschriften van Maria Valtorta grondig op nageslagen. Doordat het kruis op zijn rechter schouder rustte, was die helemaal geschaafd. Daardoor was ook de rechter knie zwaarder geschaafd. En natuurlijk waren de nagels vuil. Het was echt letten 'op allerlei details.' Sasja maakt ook zelf maskers, die ze verft. Welzijnsinstelling Symbiose won enkele jaren geleden een belangrijke presentatieprijs met door haar vervaardigde maskers. Ze ziet een goede toekomst voor de visagie, dankzij de komst van steeds meer regionale en lokale tv-zenders. "Dat levert veel visagiewerk op met steeds andere mensen. Het vereist wel nauwkeurigheid, want alles komt exact in beeld."

De dikke Van Dale over grime en visagie:

Grime: beschilderen van het gezicht en verder middelen om op de planken een bepaalde persoon of een type voor te stellen.
Visagist (het woord visagie komt niet voor): iemand die adviseert hoe een bepaald gezichtstype opgemaakt moet worden. Het woord visagist is pas na 1950 opgenomen in het woordenboek.

Sasja Jans over grime en visagie:

Grime: make-up in overeenstemming met en ter ondersteuning van een te spelen rol. *Disciplines:* make-up, driedimensionale grime (gezichtsprotheses, neuzen, enzovoort), haarwerk, maskers en bodypainting.
Visagie: evenwicht brengen in schoonheid aan de hand van diverse make-up technieken en materialen. *Disciplines:* make-up en haarwerk.